

його ефективне функціонування. Цей аналіз дає реальну змогу побачити, що потрібно робити для того, щоб покращити існуюче становище на підприємстві, як сприяти розвитку підприємства та водночас збільшувати сильні і зменшувати слабкі сторони.

Список використаної літератури:

1. Бойчик І. М. Економіка підприємства: Навч. посібник. — К.: Атіка, 2004.—480 с.
2. Гриньов А. В. Організація та управління на підприємстві. — Харків: Вид. дім "ІНЖЕК", 2004. — 329 с.
3. Економічний аналіз: Навч. посібник / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбатов; За ред. акад. НАНУ, проф. Чумаченка М. Г.— К.: КНЕУ, 2001. — 540 с.
4. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства – Навч. посібник — К., 2004.
5. Тарасюк Г. М., Шваб Л. І. Планування діяльності підприємства: Навч. посібник. — Житомир: ЖДТУ, 2003. — 580 с.

Гладинець Наталія Юрївна,
к.е.н., доцент кафедри фінансів,
Далекорей Тетяна Михайлівна,
магістр зі спеціальності «Фінанси,
банківська справа та страхування»,
Мукачівського державного університету

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

Банківська система України впродовж останніх десятиліть розвивалася досить стрімко: зростала як кількість банків та обсяги їхніх активів, так і зростав попит з боку населення на різні види банківських послуг. Проте, вплив зовнішніх чинників, зокрема світової фінансово-економічної кризи, економічна та політична ситуація, яка склалася всередині країни, події на Сході країни негативно вплинули на діяльність банківського сектору України. Це призвело до зменшення кількості

банків на території України, збільшення частки простроченої кредиторської заборгованості, скорочення вкладів на депозитних рахунках банків, від'ємних фінансових результатів діяльності більшої частини банків.

Стан банківського сектору України та перспективи його розвитку досліджувався багатьма науковцями, серед яких можна виділити праці Ю. О. Заруби, С. В. Леонова, А. М. Мороза, Т.М. Болгар, С.А. Кузнецова, В.І. Міщенко, П. Буряка, О. Лисенка та інших. Віддаючи належне науковому і практичному значенню розробок і пропозицій зазначених авторів, необхідно зауважити, що діяльність банківського сектору України в сучасних умовах потребує подальших досліджень та вироблення рекомендацій, які сприятимуть стабілізації діяльності як банківської системи, так і економіки в цілому.

Метою дослідження є аналіз діяльності сучасного банківського сектору України та обґрунтування подальших перспектив розвитку банківської діяльності.

Згідно Закону «Про банки і банківську діяльність» банківська система України – це складова кредитної системи держави, що включає в себе Національний банк України, інші банки, а також філії іноземних банків, зареєстровані у встановленому законодавством порядку на території України [1]. Банківська система є чи не основною складовою фінансової системи та економіки країни в цілому. Через банківську систему відбувається розподіл фінансових ресурсів та грошових коштів, відбувається їх накопичення та залучення в економіку України.

Останні зміни, які відбулися в банківській діяльності України у 2015-2016 рр. показали, що більшість платоспроможних банків зуміли пристосуватися до нестабільних умов функціонування економіки в умовах глобальної економічної кризи. Станом на 1 січня 2017 року в Україні функціонували 96 банківських установ, з них з іноземним капіталом – 38 (див. рис. 1).

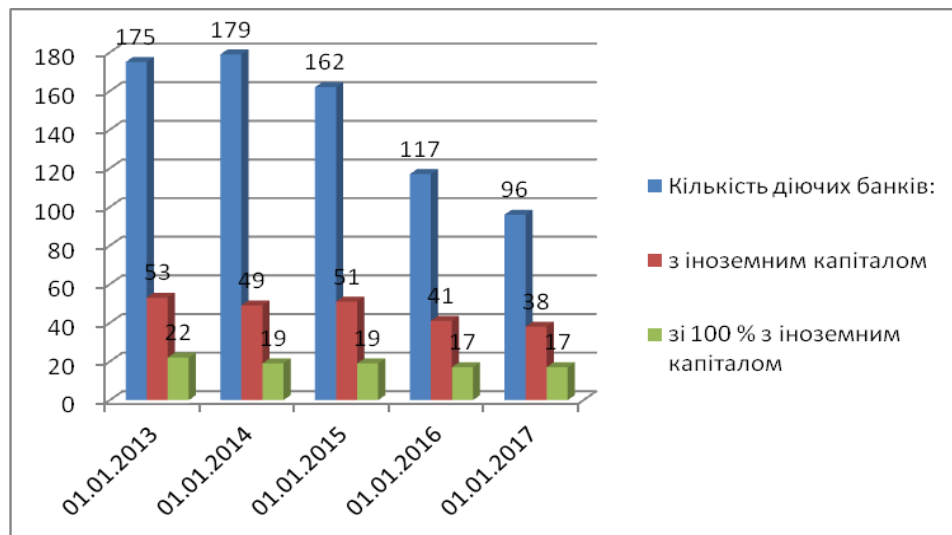

Рис. 1. Динаміка кількості банківських установ на території України у 2013-2016 роках

Джерело: побудовано за даними [2]

За підсумками 2016 року чисті активи банківської системи України збільшилися несуттєво. Їх обсяг станом на 01.01.2017 р. відповідав 1,256 млрд. грн. проти 1,254 млрд. грн. на початок 2016 року. Як видно з таблиці 1, в структурі активів банківської системи України переважають кредитні вкладення, частка яких становить 80%. Згідно зі статистичними даними НБУ, протягом 2016 року середня відсоткова ставка за кредитами в національній валюті знизилася до 17,7%. А для кредитів в іноземній валюті на початок 2017 року аналогічний показник навпаки підвищився до 8,2%.

Таблиця 1

Динаміка активів банків України, млрд. грн

Показник	Станом на:			
	01.01.2014 р.	01.01.2015 р.	01.01.2016 р.	01.01.2017 р.
Чисті активи	1278,0	1316,85	1254,39	1256,30
Кредитний портфель	911,40	1006,36	965,09	1005,92
Вкладення в цінні папери	138,29	168,93	198,84	332,27
в т.ч. ОВДП	91,05	93,43	81,58	255,47
Високоліквідні активи	152,90	155,64	191,26	199,50
Офіційний валютний курс UAH/USD, грн.	7,99	15,77	24,00	27,19
Середня відсоткова ставка за кредитами в нац. валюті, %	17,20	18,80	21,47	17,70
Середня відсоткова ставка за кредитами в ін. валюті, %	8,20	8,30	6,88	8,20

Джерело: побудовано за даними [3]

В Україні за досліджуваний період спостерігається зростання ціни на кредитні ресурси, зокрема це вплинуло на погіршення якості кредитного портфеля та призвело до того, що зросла частка простроченої кредиторської заборгованості у кредитному портфелі (див. таблицю 2).

За висновками Національного Інституту стратегічних досліджень України, погіршення якості кредитного портфеля призводить одразу до двох негативних наслідків. По-перше, позичальники припиняють своєчасно сплачувати відсотки по проблемних кредитах. Отже, банківські доходи зменшуються. По-друге, погіршення категорії позичальників змушує банки формувати під проблемні кредити додаткові страхові резерви за рахунок витрат. Таким чином, одночасно зі зменшенням доходів зростають банківські витрати [4].

Таблиця 2

Кредитний портфель комерційних банків України у 2014-2016 рр., млрд.грн.

Показник	2014 р.	2015 р.	2016 р.
Кредитний портфель	911,4	1006,4	965,1
- Кредити юридичним особам	698,8	802,6	785,9
- кредити фізичним особам	167,8	179,0	152,4
- частка проблемних кредитів в кредитному портфелі, %	7,7	13,5	22,1

Джерело: побудовано за даними [5]

За досліджуваний період (з 2014 р. по 2016 роки) обсяг кредитного портфеля збільшився на 53,7 млрд. грн. або в 1,06 разів. Кредити, надані юридичним особам, збільшилися на 87,1 млрд. грн. або в 1,12 рази, а фізичним особам – зменшилися на 15,4 млрд. грн. Отже, кредити надаються переважно юридичним особам, питома вага цих кредитів в загальному кредитному портфелі становить 84 %.

Банківський сектор України відновлюється після глибокої кризи, хоча і досить повільними темпами. Вже зараз помітні перші позитивні тенденції – спостерігається нарощення обсягів депозитів у банках, відбулася докапіталізація державних банків і банків з іноземним капіталом, проводиться зважена кредитна політика. Одним з факторів ризику, які ще існують для банків, є погіршення якості їх кредитних портфелів і, як наслідок, високі збитки в результаті формування резервів.

Для стабілізації діяльності банківського сектора перш за все необхідно:

- поступово скасовувати валютні обмеження, що призведе до лібералізації валютного ринку і припинить відтік валютних депозитів;
- докапіталізувати банки;
- знизити облікову ставку для здешевлення кредитних ресурсів. Також для відновлення кредитування НБУ необхідно «відпустити» гривневу ліквідність банків, яка акумульована через депозитні сертифікати;
- відновити довіру населення до банківського сектору України через стабілізацію ситуації на валютному ринку. А виведення банків з ринку повинно стати прозорим.

Вихід економіки України зі стану стагнації, запуск кредитування і ефективний ризик-менеджмент також сприятимуть виведенню банківського сектору з кризи.

Список використаної літератури:

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 року N 2121–III із змінами та доповненнями. [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://consultant.parus.ua/?doc=>

2. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс] / Національний банк України (офіційне Інтернет представництво). – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798

3. Аналітичний огляд банківської системи України за результатами 2016 року [Електронний ресурс] / Національне рейтингове агентство «Рюрік». – Режим доступу: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_4_kv_2016.pdf

4. Проект стабілізації банківської системи шляхом підвищення довіри до банків» [Електронний ресурс] / Національний Інститут стратегічних досліджень України. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/dovira_do_bankiv-8d9b8.pdf

5. Динаміка кількості банків – учасників ФГВФО» [Електронний ресурс] / Фонд гарантування вкладів фізичних осіб. – Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua/statystyka>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>